

Yhteistyö turvallisuusongelmien ennaltaehkäisyssä

Turvallisuuswebinaari

**Turvallisuus osana hyvinvointia –paikallisyhteisöt sen
mahdollistajina 8.10.2021**

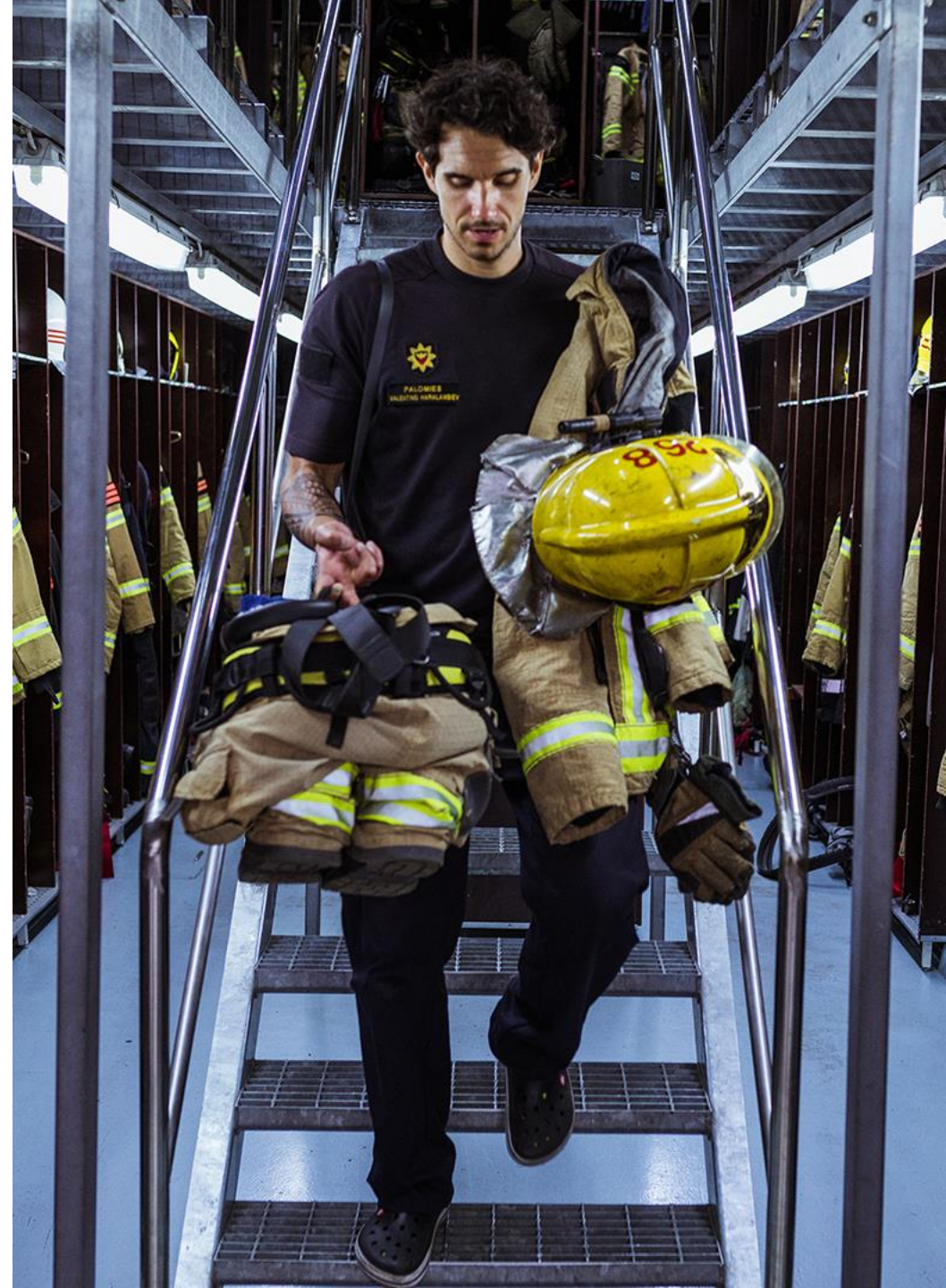
Erkki Mäntymäki, asiantuntija, sisäministeriö

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäisen turvallisuuden selonteko

- Kuvaa Suomen sisäisen turvallisuuden tilaa ja siihen kohdistuvia muutosvoimia.
- Määrittää sisäisen turvallisuuden tavoitteet ja kehittämisen suunnan.
- Tarkastelee sisäistä turvallisuutta vuoteen 2030 saakka.
- Annettu eduskunnalle 20.5.2021.
- Selonteko ja eduskunnan kannanotot määrittelevät Suomen sisäisen turvallisuuden politiikan pitkäjänteisesti.

Turvallisuuteen vaikuttavat ilmiöt

GLBAAALIT MUUTOKSET

SISÄISET MUUTOKSET

HYVÄ TURVALLISUUS EDELLYTTÄÄ

1 yhdenvertaisia ja laadukkaita palveluita

2 hyviä väestösuhteita ja luottamusta

3 ennaltaehkäisevää painotusta, tietoperusteisuutta, laajaa yhteistyötä

4 riittäviä voimavaroja ja henkilöstön osaamista

5 uuden teknologian monipuolista hyödyntämistä

6 ajantasaista lainsäädäntöä

Selonteon valmistelun selkänäojana laaja turvallisuuskäsitys

- Taustalla valmistunut ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko sekä valmisteilla oleva puolustuselonteko
- Sisäinen turvallisuus tarkoittaa niitä yhteiskunnan ominaisuuksia, joiden johdosta väestö voi nauttia oikeusjärjestelmän takaamista oikeuksista ja vapauksista ilman rikollisuudesta, häiriöistä, onnettomuuksista tai suomalaisen yhteiskunnan tai kansainvälistyvän maailman ilmiöistä ja muutoksista johtuvaa pelkoa ja turvattomuutta. (*Valtioneuvoston periaatepäätös sisäisen turvallisuuden strategiasta 5.10.2017*)
- Sisäinen turvallisuus pohjautuu ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen, demokratian sekä vapauden, vakauden, hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseen.

Sisäisen turvallisuuden kokemus on usein henkilökohtaista

- Se, millaisia turvallisuusongelmia ihminen arjessa kohtaa riippuu voimakkaasti henkilökohtaisista ominaisuuksista, olosuhteista tai kokemuksista, kuten ikä, sukupuoli, alkuperä, terveys, äidinkieli, **asuinpaikka**, sosioekonominen asema sekä muut häntä määrittävät tekijät.
- Ihmiset luottavat toisiinsa, joskin polarisaatioilmiöt haastavat sitä.
- Hybridi- ja informaatiovaikuttaminen haastavat demokratiaa.
- Matalasti koulutetut suomalaiset kokevat ymmärtävänsä huonosti politiikkaa ja yhteiskunnan toimintaa.

Tavoite: Suomi on maailman
turvallisin maa kaikille ihmisille
ja ihmisryhmille.

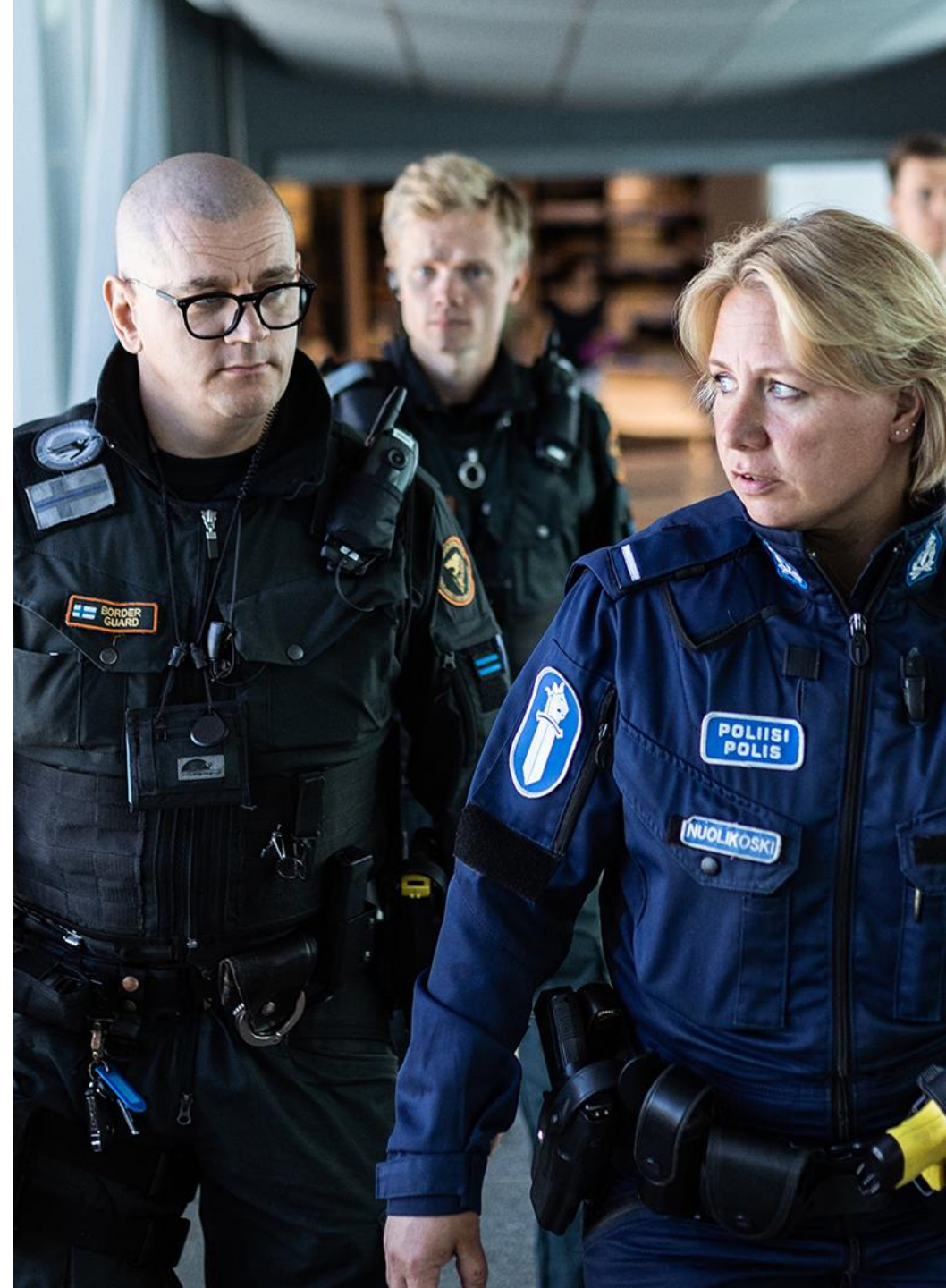
Ennaltaehkäisevä toiminta lisää sisäistä turvallisuutta

- Turvallisuusviranomaisilla on ratkaiseva merkitys sisäisen turvallisuuden takaamisessa onnettomuuksien, häiriöiden ja rikosten sattuessa.
- Sisäistä turvallisuutta edistetään parhaiten ennalta ehkäisemällä ongelmia ja häiriötä.
- Ongelmien juurisyihin vaikutetaan olennaisesti muilla kuin turvallisuusviranomaisten toimilla.

Yhteistyö palvelujen voimavarana

- Turvallisuusviranomaisten tehtäväkenttä on monimutkaistunut ja laajentunut.
- Osaamisen vaatimustaso on moninkertaistunut.
- Priorisointikyky ja viranomaisyhteistyö ovat merkittävä voimavara.

Suomi maailman turvallisimpana maana vuonna 2030 | 1

- Sisäisen turvallisuuden palvelut tuotetaan tehokkaasti, yhdenvertaisesti ja saavutettavasti kaikkialla Suomessa.
- Saman tasoisen turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen varmistaminen kaikille ihmisille edellyttää erilaisia ratkaisuja.
- Viranomaistoiminnan painopistettä siirretään ennalta ehkäisyyn ja varhaiseen tukeen.
- Luottamus sisäisen turvallisuuden viranomaisiin pidetään korkeana kaikissa väestöryhmissä.

Suomi maailman turvallisimpana maana vuonna 2030 | 2

- Palvelujen alueellinen kattavuus ja näkyvyys turvataan. Osaamisen, kaluston ja lainsäädännön tulee olla ajan tasalla.
- Riittävän henkilöstön lisäksi tarvitaan panostuksia toimitiloihin, kalustoon ja tietotekniikkaan.
- Rikoksia paljastetaan ja selvitetään tehokkaasti ja tuloksellisesti. Poliisien määrää lisätään asteittain vuoteen 2030 asti.
- Kansallisen turvallisuuden uhat tunnistetaan ja torjutaan tiiviissä yhteistyössä.
- Toimimme aktiivisesti ja ennakoivasti kansainvälisessä yhteisössä.

Miten turvallisuuden yhteistyötä tehdään?

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäisen turvallisuuden kansallinen yhteistoimintamalli

- Vuonna 2019 toimintansa aloittanut malli sisäisen turvallisuuden yhteistyölle
 - jatkuva yhteinen suunnittelu ja toimeenpano
 - "elävä strategia"
 - asiat ja painopisteet voivat muuttua
 - yhteys kunkin organisaation omaan toiminnan ja talouden suunnitteluun
- mahdollisuudet vaikuttaa
- aidon yhteistyön edellytys
- laivat aiheet – tiivis prosessi
 - teemoja rajattu, mutta ei liikaa
 - sisäinen turvallisuus
 - arjen turvallisuus
 - turvallisuuden tunne

Kansallinen yhteistoimintamalli - missio

Sisäisen turvallisuuden kansallinen yhteistyöryhmä edistää ihmisten arjen turvallisuutta ja vahvistaa väestön turvallisuuden tunnetta.

Yhteistyöryhmässä sisäisen turvallisuuden kannalta keskeiset toimijat:

- *tunnistavat ja seuraavat* sisäiseen turvallisuuteen vaikuttavia ilmiöitä tai ongelmia
- *sopivat* yhteiset painopisteet ja tavoitteet
- *sovittavat yhteen* toimintaansa tavoitteisiin pääsemiseksi

Toiminnallaan yhteistyöryhmä edesauttaa sisäisen turvallisuuden kansallisten tavoitteiden saavuttamista.

Sisäisen turvallisuuden kansallinen yhteistoimintamalli – fokus

1. Sisäinen turvallisuus

"Ne yhteiskunnan ominaisuudet, joiden perusteella väestö voi nauttia oikeusjärjestelmän tuomista vapauksista ja oikeuksista ilman **rikollisuudesta, häiriöistä, onnettomuuksista** tai kansallisista ja kansainvälisistä **ilmiöistä** aiheutuvaa pelkoa ja turvattomuutta"

Yhteistoimintamallin painopisteryhmät

1. *Turvallisuuden tunne ja strateginen viestintä*
2. *Osattomien ja syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten turvallisuuspääoma*
3. ***Paikallisen ja alueellisen turvallisuustyön uudistamistarpeet***
4. ***Harvaan asuttujen alueiden turvallisuusosaaminen ja valmiudet***
5. *Ikääntyneiden asumisturvallisuus ja avunsaanti hätätilanteissa*
6. *Ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden kasvualustojen vähentäminen ja torjunta*
7. *Polarisaatio, konfliktinratkaisu ja häirintä*
8. *Ilman oleskelulupaa Suomeen jääneet turvapaikanhakijat*
9. *Kyberrikollisuus arjen turvallisuuden uhkana*

Turvallisuussuunnittelu

- Turvallisuussuunnittelu on pitkäjänteinen, järjestelmällinen, ja koordinoitu prosessi paikallis- tai aluetason turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi eri toimijoiden yhteistyönä
 - paikallista ja alueellista turvallisuussuunnittelua tehty vuodesta 1999
 - termi kattaa suunnittelun lisäksi varsinaisen, suunnitteluun perustuvan konkreettisen toiminnan
 - ennen kaikkea turvallisuusongelmien ennalta ehkäisyä
 - määräaikaisten, tavoitteellisten suunnitelmien
 - mukana kunta, turvallisuusviranomaiset, järjestöt, elinkeinoelämä, alueen asukkaat

Harvaan asuttujen alueiden turvallisuuksosaaminen ja valmiudet -painopiste

Työhön osallistuneet tahot

- sisäministeriö (pelastusosasto ja poliisiosasto),
- Suomen Kylät ry,
- SPEK,
- oikeusministeriö,
- Rajavartiolaitos,
- Kuntaliitto,
- Itä-Suomen aluehallintovirasto,
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto ja
- Suomen Punainen Risti

Visio

Turvallinen, osaava
ja aktiivinen
maaseutuyhteisö

Harvaan asuttujen alueiden turvallisuuksosaaminen ja valmiudet -toimenpiteet

1. Kylien osaamisen kartoitus ja kyläturvallisuus –koulutusmallien kehittäminen
 2. Valmiuskeskusten pilotointi ja edellytysten luominen yhteiselle toimintamallille
 3. monipaikkaisuuden turvallisuusvaikutusten selvittäminen ja mallintamisen mahdollisuuksien selvittäminen turvallisuustyö tueksi
- Ryhmän toiminta nivoutuu Harvaturva-verkoston työhön

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi